

Actieplan Houtbouw MRA 2021-2025

Publiek-privaat samenwerkings-
programma en concrete acties in
2023

Inhoudsopgave

A. Introductie	3
B. Aanpak langs 5 Actielijnen	4
1. Locaties (publiek en privaat)	7
2. Kennis rondom houtbouw (op alle niveaus)	10
3. Regelgeving (landelijk en lokaal)	13
4. Businesscases (voor alle stakeholders)	15
5. Communicatiestrategie (voor professionals en het grote publiek)	17
C. Middelen en dekking	19
D. Green Deal Convenant Houtbouw MRA	20

'De wereld verandert door jouw voorbeeld, niet
door jouw mening'

- **Paulo Coelho**

A **Int**roductie

De bouwsector is een sector met een zware milieubelasting. Vooral het materiaalgebruik zorgt voor een aanzienlijke uitstoot van CO2 en stikstof. Tegelijkertijd staat de Metropoolregio Amsterdam voor een grote woningbouwopgave. Verduurzaming van de bouwsector is noodzakelijk om de grote CO2 en stikstofuitstoot terug te dringen. Houtbouw en biobased bouwen kunnen hieraan een belangrijke bijdrage leveren. Nu is dat nog erg mager: bij slechts 2% van de woningbouw in Nederland is sprake van houtbouw. De MRA wil dat aandeel vertienvoudigen in krap vier jaar tijd.

Deze doelstelling is concreet gemaakt in het Convenant Houtbouw. Het convenant is opgesteld in een triple helix samenwerking tussen publieke partijen van de MRA, kennisinstellingen en private partijen uit de bouw- en vastgoedsector. Uitgangspunt is om vanaf 2025 voor alle nieuwbouw van woningen in de MRA een schaa sprong te maken door minimaal 20% uit te voeren in houtbouw. Deze doelstelling is in het convenant vertaald naar afspraken over aan te wijzen locaties en starten van houtbouw projecten, het ontwikkelen en delen van kennis rondom houtbouw, het verbeteren van de bouwregelgeving en het analyseren van kosten en opbrengsten ten behoeve van haalbare en maatschappelijk verantwoorde businesscases.

Vermindering van de CO2 uitstoot en gebruik van hernieuwbare grondstoffen moeten de norm worden. Op 15 en 21 oktober en 16 december 2021 is het Convenant Houtbouw MRA ondertekend door meer dan 100 organisaties: publieke partijen, private partijen en kennisinstellingen. In potentie is deze houtbouw-community een sterk actiegerichte beweging. Innovatie in dit deel van de bouwsector kan snel gaan door publieke én private kennis en ervaringen actief te delen. Zo wordt houtbouw a la Tesla de motor die de hele bouwsector in korte tijd vernieuwt. De MRA zal deze vernieuwing met raad en daad aanjagen en steunen.

Houtbouw wordt inmiddels breed beschouwd als een belangrijke aanjager voor de transitie van de hele bouw-, ontwikkel- en vastgoedketen. Grote reductie van CO2 en stikstof wordt gekoppeld aan de belangrijke verandering van fossiele naar hernieuwbare grondstoffen. Daarnaast levert houtbouw schone en aantrekkelijke werkgelegenheid op. Met hout kun je modulair en industrieel bouwen, en dat leidt tot hogere productiviteit. Zodat de concurrentiepositie van de bouwsector als geheel verbetert.

Tenslotte is langdurig publiek-privaat samenwerken nodig om tot het beoogde doel te komen. Partijen die dit convenant hebben ondertekend willen een nauwere samenwerking opbouwen, leren van elkaars expertise en processen zo eenvoudig mogelijk maken.

Baanpak langs 5 Actielijnen

Waar staan we in de loop van 2023?

Rond oktober 2023 willen we met alle partners kunnen vaststellen dat de intentie-afspraken uit het Convenant bijgedragen hebben aan flinke toename van de houtbouwplannen. Na vaststelling van een nulmeting over 2021 kunnen we tellen of er beduidend meer ingediende houtbouwvoorstellen zijn gekomen (+30%?), gewonnen tenders (+30%?) en gestarte bouw (+40%?).

Daarnaast zullen we meten in hoeverre de afspraken per specifieke stakeholdergroep haalbaar zijn. Dit doen we door een enquête uit te sturen naar de houtbouw community. Om de doelstellingen van het Actieplan Houtbouw MRA te behalen hebben we de geplande acties en resultaten met een globale bijbehorende planning hieronder aangeduid.

Actieteams organiseren

Uitwerking en coördinatie van de schaa sprong houtbouw zal aangepakt worden langs de eerder geschetste lijnen:

1. Locaties (publiek en privaat)
2. Kennis rondom houtbouw (op alle niveaus)
3. Regelgeving (landelijk en lokaal)
4. Businesscases (voor alle stakeholders)
5. Communicatiestrategie (voor professionals en het grote publiek)

Platform én loket

Het Programmteam Houtbouw MRA zorgt voor overzicht, voor verbinding en waar mogelijk voor coördinatie van de vele lopende processen. Niet uitputtend, maar voldoende om regie te houden op het bereiken van de gezamenlijke gestelde doelen. De programma-aanpak vraagt om een vorm van monitoring en vraagt tevens om het steeds beschikbaar zijn voor vragen, nieuwe initiatieven en experimenten. Dat betekent dat het Programmteam zal werken als 'platform en loket', waar men terecht kan voor vragen, initiatieven en ondersteuning. Bob van der Zande, Wouter van Twillert en Imme Groet zullen als Programmteam de rol van MRA houtbouw loket vervullen, waarin wordt bijgehouden welke zaken meer aandacht vragen. Omdat het Programmteam middenin het publieke en private netwerk opereert, kunnen we effectief samenwerken en de juiste partijen aan elkaar koppelen.

Samenwerking

Het Programmteam heeft op alle actielijnen ingezet met kennissessies (zoals Pakhuis De Zwijger Houtbouw XL), analyses en onderzoeken van de bepalende elementen bij de businesscase en werkbezoeken en seminars rond houtbouwprojecten zoals tijdens de MRA-Houtsnipperdag. Al deze producten ontwikkelt het Programmteam in een triple helix samenwerking op basis van de behoefte van de houtbouw community. Het Programmteam werkt in nauwe samenwerking met Lenteakkoord 2.0, City Deal Circulair en Conceptueel Bouwen en de Gideonsbende. Zo wordt effectief kennis uitgewisseld tussen deze netwerken en bouwen de netwerken voort op de ontwikkelde kennis.

Overlegstructuur

Qua organisatie stellen we voor twee overleggen te behouden: de brede projectgroep en bestuurlijke stuurgroep. De bestuurlijke stuurgroep komt een viertal keer per jaar bij elkaar. De brede projectgroep komt een tiental keer bij elkaar, door het jaar heen. Alle overleggen zijn gewenst om gebruik te maken van de triple helix samenwerking op bestuurlijk en op meer operationeel niveau.

Daarnaast organiseren we een klein strategieteam om eens per jaar mee te sparren over de effectiviteit van de geplande transitie-stappen: Pablo van der Lugt (AMS/TU Delft), Atto Harsta (Bouwcampus), Nicole Maarsen (Home.Earth/ULI), Eelko Korteweg (Life Buildings), Norbert Schotte (Gideons bende) en Do Janne Vermeulen (Team V Architects) nemen daaraan deel.

Het Programmteam Houtbouw MRA stemt eens per twee maanden af met de opdrachtgever. Dat is vanaf 1 januari 2022 Ivo Hamelynck (Programmamanager Bouwen en Wonen MRA/Grond en Ontwikkeling Amsterdam).

Activiteiten per actielijn

De benoemde acties zijn niet limitatief en kunnen aangescherpt worden. Zie het als een raamwerk. Halverwege 2023 zal een actualisatie van de acties nodig zijn.

Voor het moment is ervoor gekozen om de nadruk te leggen op actielijnen 'locaties' en 'kennis rondom houtbouw'. Kennisontwikkeling rondom wet- en regelgeving en de businesscase liggen in het verlengde hiervan. Deze twee onderwerpen staan centraal in de te organiseren kennissessies. Deze hebben begin 2023 de meeste urgentie om de schaa sprong houtbouw in de MRA te realiseren en vereisen daarmee de meeste activiteit op MRA-niveau. Communicatie wordt deels door landelijke initiatieven opgepakt, de MRA zal daar de voortgang scherp in de gaten houden.

De afstemming met platforms, netwerken en processen die al lopen (landelijk en Europees) zal intensiever zijn om geen zaken dubbel te doen. Zo zijn partijen al met de City Deal, Lenteakkoord 2.0, samenwerking woningcorporaties (LIFE en NH Bouwstroom), buyer groups, Toekomstbestendig Bouwen Convenant actief. Het Europese Build-in-Wood Network, waarvan de MRA één van de Early Adopters is, is eveneens met substantiële kennisontwikkeling rond houtbouw in de middelhoge woningbouw (tot 13 lagen) bezig.

Per actielijn benoemen we het doel. Daarnaast geven we aan wie de trekker van de actielijn is en wie we zien als de belangrijkste deelnemers om een doorslaggevende bijdrage aan het betreffende thema te leveren. Vervolgens zetten we de activiteiten, resultaten en producten uiteen. Bij elke actielijn horen vormen van rapportage over de voortgang.

Project Juf Nienke, Search, RAU en Dokvast

B1

Locaties (publiek en privaat)

Doel is het aanwijzen van locaties voor realisatie van houtbouw is één van de hoofdzaken van het Convenant Houtbouw MRA 2021-2025.

Dit is enerzijds nodig om te waarborgen dat (mogelijke) locaties beschikbaar worden gesteld voor de uitvoering van houtbouwprojecten om daadwerkelijke opschaling mogelijk te maken.

Anderzijds is het aandragen van locaties nodig om te kunnen bepalen of de ambitie van 20% van de gehele woningproductie vanaf 2025 kan worden behaald. En tenslotte kunnen we daarmee concreet meten of de intenties uit het convenant tot acties leiden.

Trekkers vanuit het Programmateam Houtbouw

Bob van der Zande (trekker) en Imme Groet (ondersteuner). *Bijdrage vanuit de MRA: Stan van den Berg.*

Belangrijkste deelnemers vanuit de community

Bijdragen vanuit de gemeente Amsterdam (link met Team GO waar alle Amsterdamse projectdirecteuren aan deelnemen). Deelname door de grotere gemeenten als Almere, Lelystad, Zaanstad, Purmerend, Haarlem en Haarlemmermeer. Verder diverse woningcorporaties (o.a. NH Bouwstroom), AM, BPD, DURA Vermeer, Heijmans, VORM, Bouwinvest.

Planning

September 2023 publicatie van monitor en halverwege 2023 een aanpassing van de definitie.

Activiteiten

- Planningsysteem Primavera benutten om potentiële locaties voor houtbouw te identificeren: alle grote MRA bouwgemeenten werken met dit systeem. Overzichten van nog niet 'belegde' locaties zijn snel uit te draaien. De input voor gesprekken met gemeenten (bestuurders en ambtenaren) en met private partijen is zo goed te organiseren.
- Grotere gemeenten gaan we met leden van de bestuurlijke stuurgroep langs om te bespreken welke obstakels er zijn voor houtbouw, welke acties men onderneemt en welk hulp eventueel nodig is. Het Directeuren Overleg (DO) MRA heeft een belangrijke rol in de voortgang.
- De grotere locaties met gemeenten en private grondeigenaren bespreken: wat is al aan te wijzen voor houtbouw, welke ruimtelijke en financiële voorwaarden gelden er, welke kennis is nodig?

- NH-Bouwstroom: bespreken met de huidige acht deelnemende woningcorporaties (gezaamenlijk ca. 3000 nieuwe woningen per jaar in de MRA plus) of er bij de uitvraag naar een beheersbare bouwstroom een aandeel houtbouw als bodem meegegeven kan worden.
- Opzetten van een uitgebreide locatie monitor. Bij deze locatiemonitor houden we bij hoeveel houten woningen jaarlijks worden gebouwd in de MRA. Deze monitor wordt gecontroleerd met een driejaarlijkse afspraak met Stan van den Berg. Daarnaast wordt de monitor driejaarlijks gedeeld met de brede projectgroep om de geregistreeerde gegevens te controleren en aan te vullen.
- De definitie van een houten woongebouw in het covenant wordt aangepast. Dit is enerzijds om bepaalde gebouwen mee te rekenen tot het covenant omdat deze voor een zeer groot aandeel uit hout bestaan, maar wat niet tot de constructie gerekend kan worden. Anderzijds om een kritische herziening te doen op de meetbaarheid van de definitie.

Resultaten

Inzichtelijk maken van de stand van zaken wat betreft houtbouw in woningbouw in de MRA. Dit door enerzijds monitoring van het behalen van de doelstelling om vanaf 2025 voor alle nieuwbouw van woningen in de MRA een schaa sprong te maken door minimaal 20% uit te voeren in houtbouw. En anderzijds mogelijkheid tot bijsturing om alsnog deze doelstelling te halen. Daarnaast geeft de uitgebreide monitor inzicht in de woningbouwproductie per jaar en heldere communicatie over de houten woningbouwproductie. De aanpassing van de definitie leidt tot een ruimere rekening van houten woningbouwprojecten en verbetering van de meetbaarheid van houten woningen.

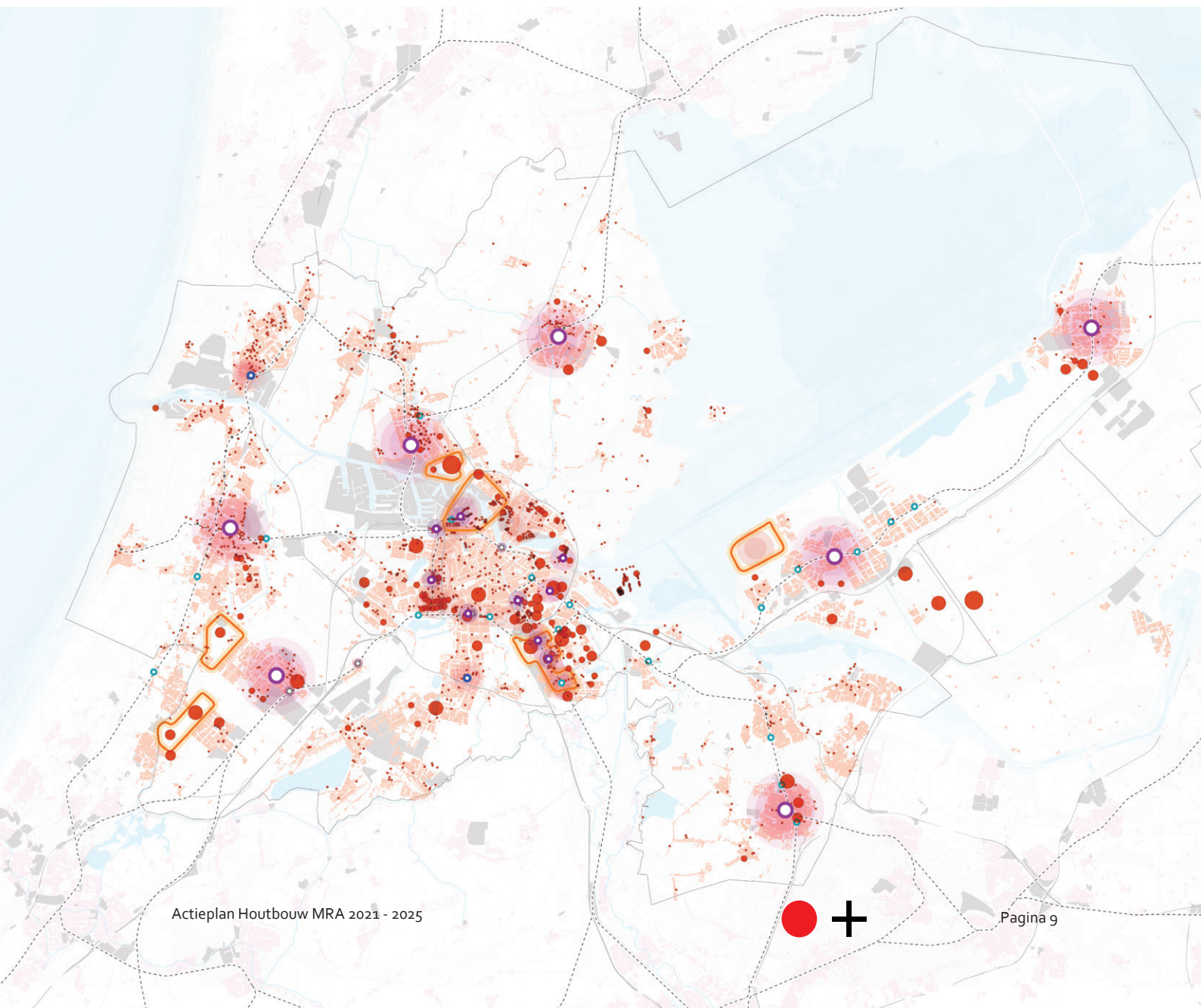

Producten

Een uitgebreide locatiemonitor van de houten woningbouwproductie per jaar, gebaseerd op de aangeleverde data vanuit de houtbouw community en planningssysteem Primavera.

Per locatie wordt aangegeven:

- totaal aantal woningen,
- aandeel houten woningen van de locatie,
- partijen die de locatie hebben aangeleverd,
- planning van de woningen, start bouw en oplevering.

B2 Kennis rondom houtbouw (op alle niveaus)

Convenants partijen werken vanuit hun eigen verantwoordelijkheid en positie mee aan een gezamenlijke Kennisagenda MRA-Houtbouw voor de periode 2021-2025 die zorgt voor het actief ontwikkelen en kennisdelen rond alle aspecten van houtbouw.

De kennisbehoefte van de community kan opgedeeld worden in drie delen:

- algemene kennisopbouw rondom houtbouw,
- project specifieke advisering en kennisopbouw,
- organisatie specifieke kennisopbouw.

Trekkers vanuit het Programmteam Houtbouw

Imme Groet (trekker) en Bob van der Zande (ondersteuner).

Belangrijkste deelnemers vanuit de community

SWECO, AMS (Joke Dufourmont/ Pablo van der Lugt), TU Delft, Hogeschool van Amsterdam, Bouwcampus (Atto Harsta), ASRE, Lenteakkoord 2.0, Toekomstbestendig bouwen convenant, private partijen, woningcorporaties. Tevens benutten we het Europese Build-in-Wood netwerk.

Planning

Jun 2023 tussentijdse rapportage

Onder algemene kennisopbouw verstaan we kennis over certificering van hout, beschikbaarheid van hout, vraag en aanbod, etc.

Project specifieke kennisopbouw gaat om specifieke advisering over welke type houtbouw het beste geschikt is voor een bepaalde locatie. Omdat het Convenant Houtbouw zeer concreet stuurt op locaties, is advisering hierin gewenst. Vervolgens willen organisaties zelf aan de slag met houtbouw en lopen tegen een heel aantal zaken aan. Hiervoor zetten we in op interne kennisopbouw.

Het Programmteam bewaakt het overzicht van alle opleidingen en initieert het ontwikkelen van nieuwe opleidingen indien er een lacune geconstateerd wordt. In zijn aanjaagfunctie zal het Programmteam ook initiatieven nemen voor werkbezoeken, actuele colleges, excursies en uitwisseling van informatie. Aan de zichtbaarheid van de schaa sprong Houtbouw zal veel aandacht worden besteed. Daarnaast wordt kennisopbouw door andere partijen opgepakt. Hierbij werkt het MRA team nauw samen met soortgelijke initiatieven en verwijst partijen door als specifieke kennis elders wordt opgepakt.

Activiteiten

- Algemene kennisopbouw rondom houtbouw pakt het Programmateam op met partijen als SWECO, Lenteakkoord 2.0 en City Deal. Gezamenlijk worden kennisbijeenkomsten gepland, gebaseerd op de behoefte van de MRA 'Houtbouw Community'. Hierbij horen ook de werkbezoeken, excursies en tijdelijke expo's. De onderwerpen voor dit jaar zijn onder andere: de businesscase van houtbouw, duurzaam bosbeheer en certificering, belemmerende en stimulerende wet- en regelgeving. Deze onderwerpen worden gedurende het jaar aangevuld van de behoefte van de community.
- Project specifieke advisering en kennisopbouw doen we vraag gestuurd voor opdracht gevende partijen. Zo zullen we als programmateam betrokken zijn bij specifieke houtbouwlocaties om gezamenlijk behoefte in kaart te brengen en waar nodig de juiste expertise te verbinden.
- Organisatie specifieke kennisopbouw doen we voornamelijk met gemeenten en woningcorporaties. Het programmateam Convenant Houtbouw organiseert trainingen voor gemeenten en woningcorporaties. Dit is geprogrammeerd aan de hand van de thema's die leven bij de organisaties. Denk aan de businesscase en grondprijddiscussie, stimulerende wet- en regelgeving, welstand, etc.

Resultaten

Forse uitbreiding van trainingen, colleges en cursussen om de kennis(-ontwikkeling) bij alle partijen snel te vergroten. Actieve rol voor kennisinstellingen om hun curricula op wetenschappelijk én praktijkniveau aan te passen. Dus zowel de theoretische kant als de verandering van de beroepspraktijk op de werkvloer.

Producten

- Kennisopbouw van de Lenteakkoord 2.0/IVBN/AEDES/BOUWEND NL volgen en delen. In gezamenlijkheid stellen we kennis beschikbaar en schrijven we 'white papers' over verschillende onderwerpen.
- Minstens 2 werkbezoeken in 2023 organiseren voor wisselende deelnemers naar ervaren partijen zoals Derix, DAIWA House, De Groot Vroomshoop, Koopmans, Startblock.
- Twee marktdagen per jaar organiseren, waarbij verschillende houten modulebouwers hun systeem pitchten. Het doel is om gemeenten, projectontwikkelaars en woningcorporaties te laten kennismaken met de verscheidenheid aan systemen die in de markt ontwikkeld worden.
- Voorstel uitwerken om via tenderprocedure een terrein in de MRA beschikbaar te stellen voor voorbeeldprojecten in houtbouw. Opties voor locaties: Purmerend, Amsterdam, Almere, Lelystad.

- Open innovatie challenges opzetten waarbij bij geselecteerde, reeds lopende projecten wordt gekwalificeerd welke (deel)oplossingen schaalbaar zijn voor bredere toepassing. Kennis en ervaring die wordt opgedaan wordt breed gedeeld met de community, zodat deelnemende partijen profiteren van het schaalvoordeel.
- Website voor houtbouw/ biobased bouwen: in samenspraak met MRA bureau. Op deze websitepagina willen we de volgende dossiers bijhouden: MRA katern, Convenant houtbouw, Houtbouwmythes ontkracht (AMS publicatie), andere publicaties die zijn ontwikkeld in het kader van Convenant Houtbouw, foto's van de ondertekening, lijst met ondertekenaars, agenda met aankomende evenementen. Deze website heeft als functie om ondertekenaars van het convenant ten alle tijden te kunnen bedienen van de projectinformatie over het convenant houtbouw. Deze website is opgezet (<https://www.metropoolregioamsterdam.nl/houtbouw/>) en wordt in 2023 verder aangevuld.

Project: Xylino, De Alliantie (Arons en Gelauff architecten)

B3

Regelgeving (landelijk en lokaal)

Wet- en regelgeving staat toepassingen van houtbouw momenteel nog deels in de weg. Via het Actieplan Houtbouw MRA zal aanpassing van nationale wet- en regelgeving geagendeerd blijven worden (MPG/BENG/Bouwbesluit).

Daarnaast wordt gekeken naar mogelijkheden voor financiële en beleidsmiddelen om toepassingen van houtbouw te stimuleren. Op lokaal niveau is helderheid nodig over wat er aangepast moet worden.

Trekkers vanuit het Programmateam Houtbouw

Bob van der Zande (trekker) en Imme Groet (ondersteuner). *Externe bijdragen: Circulaw*

Belangrijkste deelnemers vanuit de community

Betrokkenen bij Circulaw van de gemeente Amsterdam, City deal voor de nationale discussie. Gemeenten die regelgeving lokaal willen aanscherpen. Ontwikkende partijen die tegen obstakels aanlopen.

Planning

Een nieuwe versie van Circulaw wordt eind dit jaar gelanceerd. Daarnaast wordt halverwege 2023 een whitepaper gepubliceerd.

Activiteiten

- Lokaal zullen (enkele) gemeenten alsmede omgevingsdiensten als ONZKGB bijdragen aan een overzicht van belangrijkste zaken bij uitvraag en toetsing/vergunningverlening. Welke technische eisen zijn nog niet in standaarden bevat? Dit pakken we in gezamenlijkheid op met Lenteakkoord 2.0. Halverwege dit jaar publiceren we een whitepaper over dit onderwerp.
- Lobby vanuit de MRA: een actieve lobby richting rijksoverheid is gewenst. Een verlaging van de MPG is aangekondigd. Het programmateam brengt samen met experts de mogelijke consequenties voor houtbouw en de bouw in kaart en informeert de community hierover.
- Het Programmateam kijkt naar ontwikkelingen van wet- en regelgeving op EU niveau. Dit wordt gedaan via het Build-in-Wood network, waar de MRA een actief onderdeel van is.

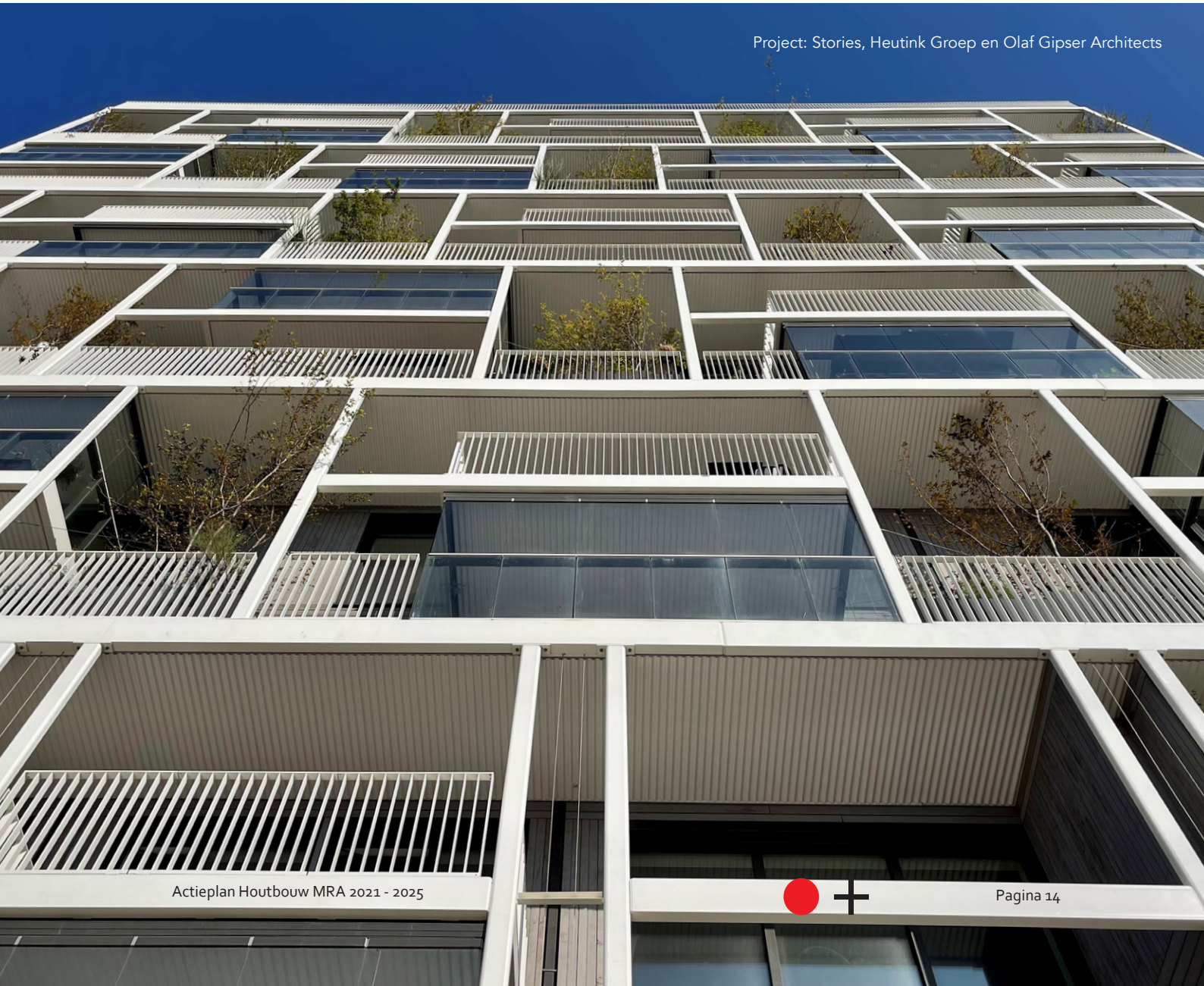
Resultaten

Evaluatie van de resultaten van Circulaw en gezamenlijke lobby richting de Rijksoverheid.

Producten

- Een paar werksessies, samen met Circulaw met een inventarisatie van obstakels in de lokale regelgeving.
- Een whitepaper over vergunningverlening en verzekeraarbaarheid van houtbouw.

Project: Stories, Heutink Groep en Olaf Gipser Architects

B4 Businesscases (voor alle stakeholders)

In de bouw- en vastgoedwereld wordt scherp gekeken naar de kosten en opbrengsten van houtbouw. Houtbouw (b)lijkt nu nog vaak duurder te zijn dan traditioneel bouwen. Het antwoord op de vraag 'wat zijn de kosten en baten van houtbouw' ligt echter genuanceerd. Houtbouw is niet altijd duurder, in veel gevallen vergelijkbaar en soms zelfs goedkoper.

Nadere bestudering van de gehele keten is nodig om te bepalen aan welke knoppen partijen kunnen draaien om de financiële uitkomsten van houtbouwprojecten beter te kunnen sturen. De maatschappelijke kosten en baten zullen daarbij scherp in beeld moeten komen.

Trekkers vanuit het Programmteam Houtbouw

Wouter van Twillert (trekker) en Bob van der Zande (ondersteuner). Nauwe samenwerking met de financiële werkljn van de City Deal, getrokken door Jim Teunizen en Jip van Grinsven (Alba Concepts)

Belangrijkste deelnemers vanuit de community

De grootste projectontwikkelaars BPD en AM, institutionele beleggers als Bouwinvest, Syntrus Achmea en Vesteda, woningcorporaties als De Alliantie, Eigen Haard, Parteon, Wooncompagnie en Ymere, plus VORM en ontwikkelende aannemers als Volker Wessels, Ballast Nedam, Heijmans, De Nijs, BAM, DURA Vermeer, de grootste bouwgemeenten zoals Amsterdam, Almere, Lelystad, Zaanstad, Haarlem, Purmerend en Haarlemmermeer.

Planning

Een eerste tussenrapportage wordt eind maart 2023 gepresenteerd. Halverwege 2023 wordt het vervolgtraject bekend gemaakt.

Activiteiten

- Analyses laten maken door adviesbureaus (Alba Concepts, IGG, ARUP, SWECO) en door TNO, zo mogelijk laten valideren door AMS/ TU Delft. Interessant zal worden of de kosten en baten in verschillende dimensies kunnen worden bepaald, dus bijvoorbeeld ook de maatschappelijke resultaten. Verder is het van groot belang dat door de hele keten heen alle bijkomende kosten goed vergeleken worden en dat per type beroepsgroep/stakeholder de kosten en opbrengsten in samenhang beschouwd worden.
- Het programmteam houtbouw organiseert een ronde tafel met experts om een vervolg van het businesscase onderzoek vorm te geven. Het vervolg van het businesscase onderzoek wordt halverwege van 2023 gepresenteerd. Dit zal een onderzoek zijn naar de lange termijn kosten en baten van houtbouw.

- Gemeentelijke expertise benutten (o.a. Grond en Ontwikkeling Amsterdam) om rekenwijze voor publieke sector te kunnen bespreken. Ook aandacht voor stimulerende prikkels als snelle vergunningverlening, stimuleringsbijdragen van de rijksoverheid.

Resultaten

Meer inzicht in integrale kosten van houtbouw voor de bouwketen. Dit geldt voor alle betrokken stakeholders in de bouwketen: gemeenten, projectontwikkelaars, beleggers, woningcorporaties, etc.

Producten

- Presentatie van het businesscase onderzoek in maart 2023.
- Outline van vervolg op onderzoek naar de businesscase, halverwege 2023.

Project: Robin Wood, Edwin Oostmeijer, EarthY (ANA architecten en Marc Koehler Architects)

B5

Communicatie (-strategie)

Voor de veel professionals in de vastgoedwereld is houtbouw vaak nog een worsteling. Het grote publiek wordt daarnaast met een gezamenlijke actieve communicatiestrategie én met vrije publiciteit in regionale en nationale massamedia meegenomen in de ontwikkelingen en voordelen van houtbouw. Hoewel we (nog) niet kiezen voor een Quadruple Helix aanpak met de eindgebruikers/ maatschappelijke groepen als 4de partner gaan we ons inspannen om ze beter te betrekken.

Met concrete voorbeeldprojecten kunnen huizenzoekers zich informeren en in de realiteit ervaren hoe het is om te wonen in houtbouw. We streven naar de realisatie van een aantal van deze voorbeeldprojecten in de MRA, eventueel geclusterd op één locatie.

Activiteiten

- De communicatiestrategie fungeert als schil om de verschillende actielijnen te verbinden en de MRA 'Houtbouw Community' te versterken en te bedienen. Onder andere door relevante ontwikkelingen en kennis over houtbouw te delen. Publiekscommunicatie i.s.m. de Gideonsbende.
- Onafhankelijk community platform over houtbouw: met de ondertekening van het convenant houtbouw is er een community van direct betrokken ontstaan. Deze community van bedrijven, overheid en onderwijsinstellingen (triple helix) hebben uiteenlopende gemeenschappelijke belangen om houtbouw tot een succes te maken. Kennisontwikkeling van partijen onderling (actielijn 2), het stimuleren van het creëren van gemeenschappelijke businesscases (actielijn 4) én communicatie t.b.v. marktontwikkeling (actielijn 5) worden door goede onderlinge communicatie verder versneld. Dit platform geven we verder vorm met een nieuwsbrief die tienmaal per jaar wordt verstuurd, rapportages die actief worden gedeeld, de bijeenkomsten die worden georganiseerd en interviews/artikelen die worden gegeven.

Trekkers vanuit het Programmateam Houtbouw

Bob van der Zande (trekker) en, Imme Groet (ondersteuner). Potentiële ondersteuning: Bureau Misteli creative agency (Veronique Misteli, Jurre Zwinkels).

Belangrijkste deelnemers vanuit de community

Gideonsbende (o.a. Mark Beuving), intensieve samenwerking met Pakhuis de Zwijger, Bouw Woon Leef en Cobouw. Samenwerking met de NEPROM e.a. om resultaten van hun marktanalyses te delen.

Planning

Website wordt in de loop van 2023 aangepast. Nieuwsbrief wordt 8 keer per jaar verstuurd naar de houtbouw community.

- Podia benutten zoals Pakhuis de Zwijger, AT5/RTVNH, PROVADA, VPRO, conferenties, Houtbouwdagen, Innovation Expo. Media betrekken zoals dag- en weekbladen, social media, netwerken benutten als Urban Land Institute, Watertorenberaad, Platform 31, SKG, REBF, Sociëteit Vastgoed.
- Expo MRA Houtbouw realiseren met voorbeeldprojecten: locatie bepalen, tender opzetten. Bestuurlijke besluitvorming regelen. Zie ook onder kennisontwikkeling.

Resultaten

Communicatiestrategie voor het grotere publiek en een communicatiestrategie voor de MRA 'Houtbouw Community'.

Producten

- MRA website, zie actielijn 2,
- Nieuwsbrieven voor de houtbouw community,
- Organisatie van (kennis)events

Project: M'DAM, BMB Ontwikkeling, De Wooncompagnie (Finch Buildings)

C Middelen en dekking

We maken onderscheid tussen inzet in tijd door de convenant partners, middelen voor (en dekking van) de procesbegeleiding door het MRA Programmteam Houtbouw, alsmede kosten van bijeenkomsten en adviezen. Daaronder valt ook het opstellen en begeleiden van de uitvoering van een marketingplan Houtbouw.

De totale kosten worden steeds afgestemd met de opdrachtgever, het Portefeuillehouders Overleg MRA en de Bestuurlijke Stuurgroep. Op moment van publicatie van dit Actieplan Houtbouw MRA worden financiële bijdragen geleverd door de Metropoolregio Amsterdam (budget Bouwen en Wonen, budget Versnelling Woningbouw MRA, budget Duurzaamheid) en door de 5 vastgoedpartijen in de Bestuurlijke Stuurgroep (BPD, AM, Vesteda, VORM, De Alliantie).

In de loop van het jaar zal aan de hand van concrete voorstellen gestuurd worden op bijdragen voor onderdelen vanuit de rijksoverheid, private partijen en Europese middelen.

Project: Switi, BPD (HOH Architecten)

D Green Deal Convenant Houtbouw MRA

Thijs Kroese, wethouder Purmerend en voorzitter van de Bestuurlijke Stuurgroep houtbouw MRA.

Het Green Deal Convenant Houtbouw MRA is in oktober 2021 ondertekend door:

• Overheden

- + Gemeente Aalsmeer
- + Gemeente Almere
- + Gemeente Amsterdam
- + Gemeente Beemster
- + Gemeente Diemen
- + Gemeente Edam-Volendam
- + Gemeente Haarlem
- + Gemeente Haarlemmermeer
- + Gemeente Heemskerk
- + Gemeente Lelystad
- + Gemeente Ouder-Amstel
- + Gemeente Purmerend
- + Gemeente Uitgeest
- + Gemeente Zaanstad
- + Provincie Flevoland
- + Provincie Noord-Holland
- + Rijksoverheid

• Projectontwikkelaars

- + AM
- + Ballast Nedam
- + Bart de Jong
- + Boelens de Gruyter

+ BPD

- + DGV Group
- + Dura Vermeer
- + EarthY
- + Heijmans
- + Lingotto
- + Synchroon
- + Timpaan
- + VORM
- + Waterland Real Estate

• Ontwikkende aannemers

- + BAM Wonen
- + De Nijs
- + HBB Groep
- + Heutink Groep

• Aannemers

- + ECO+BOUW

• Institutionele beleggers

- + Altera
- + Bouwinvest
- + Home.Earth

+ Syntrus Achmea Vastgoed

- + Vesteda

• Woningcorporaties

- + De Alliantie
- + Eigen Haard
- + Goedestede
- + Intermaris
- + Parteon
- + Stichting Woningcorporatie Het Gooi en Omstreken
- + Wooncompagnie
- + Woonzorg Nederland
- + WormerWonen
- + Ymere

• Kennisinstellingen

- + Amsterdam Institute for Advanced Metropolitan Solutions
- + Hogeschool van Amsterdam
- + ROC van Amsterdam-Flevoland
- + Stichting Techlands
- + Taalkwadratuur
- + TU Delft

● **Houtbouwers**

- + Boom Builds
- + CLT-S
- + Daiwa House
- + De Groot Vroomshoop
- + Derix
- + Finch Buildings
- + Homes Factory
- + Lister Buildings
- + Koopmans Bouwgroep
- + Noordereng Groep
- + Startblock
- + Stichting WikiHouse NL
- + SustainerHomes
- + Ursem

● **Architecten**

- + BFAS
- + CHRITH Architects
- + Common Affairs
- + Dam en Partners Architecten
- + Dok Architecten

+ DP6

- + JoustraReid Architecten
- + KCAP
- + lab03
- + Lafour Liem Architecten
- + LEVS Architecten
- + M3H
- + Mecanoo
- + Natrufied Architecture
- + Olaf Gipser Architects
- + Orga Architect
- + Ronald Janssen Architecten
- + Ssse I OvO
- + Studioninedots
- + Superuse Studios
- + Team V
- + Urban Climate Architects
- + Van Bergen Kolpa Architecten
- + VMX Architects

● **Banken**

- + ABN AMRO

+ Rabobank

● **Ingenieur- en adviesbureaus**

- + Arup
- + Fakton
- + Holland Houtland
- + Ingenii Bouwinnovatie
- + New Economy
- + Nieman
- + Sweco

● **Koepels**

- + C-creators
- + Centrum Hout
- + Cirkelstad
- + NEPROM

● **Overig**

- + Staatsbosbeheer

Opdrachtgever:

MRA Bureau, Ivo Hamelynck

Eindredactie:

Bob van der Zande, Programmaleider Houtbouw MRA

Imme Groet, Secretaris Houtbouw MRA

Mede mogelijk gemaakt door:

BPD, AM, Vesteda, VORM, De Alliantie

Datum:

Februari 2023

Cover:

Project: De Warren, (Natrufied Architecture)

Achterkant:

Project: Juf Nienke, (Rau Architects | SeARCH Architecten)

Fotografie ondertekening:

Liselore Kamping

Vormgeving:

Misteli creative agency

**metropool
regioamsterdam**

Termini 179,
1025 XM Amsterdam

info@metropoolregioamsterdam.nl
www.metropoolregioamsterdam.nl